

Sygn. akt VI U 7/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Płocku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Parzybut-Dan

Protokolant: stażysta Przemysław Dybiec

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2015 roku w Płocku

sprawy W. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o obliczenie emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej

na skutek odwołania W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 18 listopada 2014 roku, znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje W. M. prawo do obliczenia emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od dnia 1 października 2014 roku.

SSO Hanna Parzybut-Dan

Sygn. akt VI U 7/15

UZASADNIENIE

W. M. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 18 listopada 2014 r. , wnosząc o obliczenie emerytury na podstawie art.55 ustawy emerytalnej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu swojego stanowiska argumentował, że W. M. organ rentowy przyznał prawo do emerytury na podstawie art.32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 marca 2008 r. Po przyznaniu emerytury odwołujący kontynuuje zatrudnienie. Dalej, decyzją z dnia 22 stycznia 2013 r. ubezpieczony miał przyznaną emeryturę na podstawie art.29 ustawy emerytalnej, zaś decyzją z dnia 26 maja 2014 r. ustalono prawo do emerytury na podstawie art.27 tej ustawy. W dniu 22.10.2014 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury i obliczenie jej na podstawie art.55 w zw. z art.26 cytowanej ustawy. Według organu rentowego, przepis art.55 nie stanowi samodzielnej podstawy do przyznania emerytury. Przepis ten nie ma zastosowania do osób mających ustalone prawo do emerytury na dotychczasowych zasadach tak jak odwołujący. Artykuł 55 ustawy emerytalnej dotyczy osób, które kontynuowały ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku z art., 27 tej ustawy, w przypadku mężczyzn 65 lat, które wystąpiły po raz pierwszy o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r. Ustawa nie przewiduje bowiem możliwości wielokrotnego wyboru między świadczeniem ustalonym w myśl

art.55 ustawy na starych albo nowych zasadach. Okoliczność, że przepis art.55 nie jest adresowany do osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r., które mają ustalone prawo do emerytury, stanowi brzmienie ust.1 b dodanego do art.25 przez ustawę z dnia 11 maja 2012 r.(Dz.U. z 2012 r. poz.637)zmieniającej ustawę emerytalną z dniem 1 stycznia 2013 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 7.03.2008 r. W. M. przyznano emeryturę na podstawie art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1.03.2008r. i z tym dniem podjęto jej wypłatę(k. 25 akt ZUS plik E).

Po przyznaniu emerytury ubezpieczony podjął zatrudnienie z dniem 7.04.2008 r. i kontynuuje je do chwili obecnej. Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Decyzją z dnia 22.01.2013 r. ubezpieczonemu przyznano emeryturę na podstawie art. 29 od dnia 1.12.2012 r.(k. 10), zaś decyzją z dnia 26.05.2014 r. emeryturę na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej od 1.05.2014 r. w kwocie 3.596,37 zł (k. 6-7 plik EE).

W dniu 22.10.2014 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury i obliczenie jej wysokości w myśl nowych zasad.

Hipotetyczna wysokość emerytury odwołującego obliczona na dzień złożenia wniosku na zasadach określonych w art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 4.497,61zł i jest wyższa niż emerytura obliczona na zasadach określonych w art. 53 ustawy.

(pismo ZUS – 16 akt sprawy)

Decyzją z dnia 18 listopada 2014 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do obliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

Powyższy stan faktyczny, ustalony w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz na podstawie akt ZUS, jest bezsporny. Sporna była zasada roszczenia, która podlega ocenie prawnej. Spór sprowadzał się do wykładni i zastosowania przepisu art. 55 ustawy emerytalnej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji z dnia 18 listopada 2014 r. okazało się zasadne, co musiało skutkować zmianą zaskarżonej decyzji organu rentowego.

Stosownie do treści art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj.Dz.U.2013.1440) ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny określony w ust. 2 albo 3;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

W myśl art. 27 ust. 1 pkt 2 wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych przed 31.12.1949 r. wynosi 60 lat.

Odwołujący urodził się w dniu (...), a więc przed 1 stycznia 1949r., spełnił warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej (ukończył 65 lat i posiada ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy) ,

ponadto po ukończeniu 65lat (w dniu 17 stycznia 2013 r.) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie umowy zlecenia od 7 kwietnia 2008 r. do 31 sierpnia 2009 r. (k. 5) plik EE oraz od 1 września 2009 r. do chwili obecnej na podstawie stosunku pracy z (...) S.A. w S.(k. 2 plik EE akt ZUS).

Decyzją z dnia 7 marca 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał W. M. prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 grudnia 2004 r. na podstawie art. 29 ustawy, kiedy nie osiągnął jeszcze powszechnego wieku emerytalnego. Natomiast emeryturę w wieku powszechnym na podstawie art.27 ustawy emerytalnej uzyskał na swój wniosek w dniu 26 maja 2014 r.

Okoliczność, że ubezpieczony uzyskał już uprzednio decyzją z dnia 7 marca (...). prawo do wcześniejszej emerytury, nie wyklucza możliwości zastosowania art. 55, co przesądził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 lipca 2013r., sygn. akt II UZP 4/13 (LEX nr 1342169). W uchwale tej stwierdził, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. Sąd Najwyższy wskazał, że nabycie prawa do emerytury przyjęte w ustawie emerytalnej, uwzględniając także treść art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej, uzasadnia twierdzenie, że na emeryturę można przechodzić kilka razy. W wyroku z dnia 10 lipca 2013 roku, II UK 424/12 (LEX nr 1341674) Sąd Najwyższy ponownie wyraził pogląd, że ubezpieczony urodzony przed dniem 1 stycznia 1949 r., który osiągnął powszechny wiek emerytalny, kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę dopiero po dniu 31 grudnia 2008 r., może złożyć wniosek o wyliczenie tego świadczenia niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą.

Zatem Sąd Najwyższy w powołanych wyrokach przesądził zasadę, że wcześniejsza emerytura lub emerytura w niższym wieku emerytalnym przyznana i pobrana przez emeryta nie niweczy możliwości wystąpienia o obliczenie emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej, jeśli emeryt spełnia warunki wymienione w tym przepisie. Również przyznanie prawa do emerytury na mocy decyzji z dnia 26 maja 2014 r. po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego nie stanowi przeszkody do wystąpienia o obliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 września 2014 r. I UK 27/14, LEX nr 1537287 : za nietrafną należy uznać konstatację, że osobom wskazanym w art. 55 u.e.r.f.u.s. i spełniającym przewidziane w tym przepisie warunki, może być przyznana emerytura obliczona w sposób określony w art. 26 ustawy. Nie można w takim wypadku mówić o złożeniu kolejnego wniosku emerytalnego o przyznanie "emerytury po emeryturze". W art. 55 chodzi nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. Wyraźnie stanowi się w nim o możliwości obliczenia emerytury na podstawie art. 26, po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ustawy. Nie chodzi też o osoby, które wstrzymywały się z pobieraniem należnej emerytury. Zasadnicze znaczenie dla zastosowania art. 55 u.e.r.f.u.s. ma utrzymywanie przez osobę w nim określonej statusu osoby ubezpieczonej (art. 4 ust. 13 ustawy), a status ten zachowują osoby, które przeszły na emeryturę, jeżeli po przyznaniu prawa podlegają obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (art. 13 i 14 u.s.u.s.). W konsekwencji, emerytura osób, które spełniły warunki przewidziane w art. 27 i pobierały świadczenia na wniosek złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. powinna być wyliczona na podstawie art. 53 z uwzględnieniem art. 55 w związku z art. 26 ustawy, jeżeli po ukończeniu wieku 60 lub 65 lat podlegały ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo lub dobrowolnie.

Odwołujący spełnia wszystkie przesłanki do emerytury obliczonej w oparciu o nowe zasady określone w art. 55 w zw. z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem po przyznaniu emerytury wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu aż do złożenia wniosku o jej obliczenie na podstawie art.55.Nie ma przy tym znaczenia , czy uzyskał prawo do emerytury wcześniejszej oraz po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego. Istotne dla spełnienia przesłanek z art.55 jest podleganie po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego w dniu 17 stycznia 2013 r. ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i wystąpieniu z wnioskiem po 31

grudnia 2008 r. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 września 2014 r. I UK 27/14, art.55 ustawy emerytalnej nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury ale jej obliczenia. Zatem ubezpieczony, który spełnia te warunki, zachowuje prawo do obliczenia emerytury w wersji korzystniejszej, choćby już przeszedł na emeryturę. Warunkiem jest jednak wystąpienie do ZUS z wnioskiem po 31.12.2008 r.

Na podstawie art. 55a ust1 i 2 dodanego do ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 marca 2015 r. (Dz.U.2015.552) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 maja 2015 r. przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zmiany ustawy emerytalnej nie dotyczą jednak stanu prawnego sprzed złożenia wniosku o obliczenie świadczenia przez odwołującego, gdyż sąd ocenia prawidłowość decyzji organu rentowego na datę jej wydania. Z art. 116 ust1.ustawy emerytalnej wynika, że postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zatem data złożenia wniosku przez osobę zainteresowaną decyduje, jakie przepisy prawa materialnego należy stosować. Będą to przepisy obowiązujące w dacie złożenia wniosku, gdyż w świetle art100 ust. 1 prawo do świadczenia powstało po spełnieniu wszystkich warunków wymaganych przez przepisy art.55 tej ustawy. Na dzień złożenia wniosku 22.10.2014 r. emerytura obliczona na podstawie art. 26 jest wyższa od ustalonej decyzją z dnia 26 maja 2014 r. i wynosi 4.497,61zł. Natomiast po zmianie przepisów od 1 maja 2015 r. tj. dodanie art.55a ust 2 po odliczeniu pobranych emerytur świadczenie byłoby niższe i wynosiłoby 3.289,30 zł. Jednak Sąd wyrokował na podstawie stanu prawnego na dzień złożenia wniosku.

Z tych wszystkich względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. przyznając W. M. prawo do obliczenia emerytury w oparciu o art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej.

SSO Hanna Parzybut-Dan